

En Lluís Falgàs i les colònies del seu fill

Joan Teixidó Saballs
GROC

En Lluís Falgàs, pare d'en Robert, un alumne de segon curs de cicle superior de primària, espera, com cada dimarts i dijous, la sortida del seu fill del CEIP "Puig d'Esquelles", dins del cotxe. Avui ha pogut sortir més aviat de la feina i ha trobat un lloc per estacionar just al davant de la porta del col·legi.

Amb el temps, ha arribat a conèixer a fons els hàbits de sortida. Primer els de cicle inicial; al cap de cinc minuts, els de cicle mitjà i, finalment, el del superior. Quan ja han sortit els més menuts, endreça l'expedient que estava revisant i es disposa a observar com van sortint els nois i noies.

Quan comencen a sortir els del curs d'en Robert, n'identifica la majoria; alguns els coneix perquè han anat algunes vegades a casa seva (a fer un treball, a arreglar la bicicleta, etc). Observa que tots porten a la mà un dossier groc, amb unes fotos llampants a la coberta. En Robert és, pràcticament, el darrer de sortir. Mentre s'acosta, el veu moix, mancat de la vitalitat d'altres dies...

Un cop dalt del cotxe, quan ja són davant del semàfor de l'hospital i, per tant, hi ha hagut prou temps per acomodar-se i parlar d'alguns temes menors, en Lluís li diu:

LLUÍS : He vist que els teus companys portaven un dossier groc. I tu, on el tens?

ROBERT: És a casa. A mi ja me'l van donar ahir.

Ho diu amb un to apagat ; com si no tingués ganes de parlar-ne. En Lluís se n'adona. Ell no ha vist cap dossier a casa, tanmateix, pensa que potser el té a l'habitació o bé la seva mare en sap alguna cosa. Prova de parlar del Barça però veu que avui en Robert no és gaire parlador.

Passats un parell de dies, mentre sopen, quan han tingut l'ocasió de parlar-lo amb la Victòria (la seva esposa), veient que en Robert continua amb la mateixa actitud, miren de saber què li passa? i, entre d'altres qüestions, surt el tema del dossier groc... A la fi, entre confessions tremoloses, alguna

paraulota i un notable disgust (això era evident!) arriben a treure algunes coses en net. Resulta que el dossier era el de la casa de colònies, amb les instruccions per anar-hi (en Robert n'havia estat parlant durant els darrers temps i li feia molta il·lusió) i que ell no en tenia cap perquè l'havien castigat sense anar de colònies.

En Lluís i la Victòria saben més bé que ningú que el seu fill no és cap angelet i que, quan es posa a empipar pot alterar la persona més tranquil·la. Ha tingut alguns problemes, tant al centre com amb alguns amics, i els pares sempre han adoptat una actitud severa amb en Robert. Entenen que s'ha de responsabilitzar dels seus comportaments, que ha de reconèixer els seus errors i que no n'hi ha prou de dir "ho sento" o "no ho volia fer" sinó que cal dur a terme accions reparadores. Per tant, pensen que alguna malifeta molt grossa ha d'haver fet aquesta vegada. Tot i això, quan miren de saber el que ha passat, en Robert únicament diu que ha estat una injustícia, que no hi ha dret, que la tutora li té mania...

En Lluís pensa que les coses no poden quedar així. Si en Robert l'ha feta grossa ha de saber-ho. Únicament millorarà el seu comportament si afronta amb responsabilitat els conflictes o malentesos que ocasiona.

Torna a parlar amb en Robert, amb algun dels seus amics, etc. i a la fi, la versió que li sembla més fiable és que a l'hora de matemàtiques (la tutora és la professora d'aquesta matèria) en Robert havia mantingut una actitud deficient. Res molt greu però sí un cúmul de petits incidents:: una gracieta, uns paperets amb el company, una actitud indolent a l'hora de fer un exercici a la pissarra... que havien arribat al seu punt màxim quan, des del davant de la pissarra, mentre la mestra estava d'esquenes ajudant a fer l'exercici a un alumne, en Robert li havia fet alguns gestos de mofa, referits a la seva anatomia. És una persona grassa; alguns alumnes, quan parlen entre ells, s'hi refereixen amb l'apel·latiu de "la gorda" ; els gestos despreciatius feien referència a aquest tret, tot assenyalant les dimensions de la seva cintura.

Pel que sembla, quan la mestra se'n va adonar, es va ofendre molt, va començar a cridar, la va dir que durant tot el matí i durant tot el curs li havia tolerat moltes coses, que havien parlat en més d'una ocasió amb els pares, que aquesta era una falta de respecte greu i, en un moment de màxima excitació, li va dir que ja es podia oblidar d'anar a colònies.

Aquesta era la versió dels alumnes; ara bé, en Lluís sabia prou bé que havia de posar-la en quarantena, que calia conèixer la versió de l'altra part. De

moment, però, llevat que hi hagués quelcom més que en Robert i els seus companys li haguessin amagat, li semblava que el procediment no era el més adequat, que s'hi s'havia d'imposar un càstig al seu fill (que, ben segur mereixia) no es podia fer unilateralment, sense comunicar-ho als pares i, encara menys, a cop calent, en un moment de tensió.

En aquesta situació, va pensar que el millor era trucar en Quim, el director del CEIP, amb qui ja havia parlat altres vegades, sempre per problemes de comportament del seu fill. Normalment, ho feia amb els tutors però un parell de vegades, quan la cosa havia anat a majors (sobretot, amb ocasió de la trencadissa de vidres de la casa abandonada al carrer Major) ho havia fet amb el director. Telefònicament, en Quim li va confirmar la sanció i li va dir que era millor parlar-ho en persona. Van quedar de veure's l'endemà.

A la reunió del dia següent en Quim va corroborar els trets essencials del fet; hi havia una notable semblança amb la versió d'en Robert. En Quim li va recordar les diverses vegades que havia hagut d'intervenir amb el seu fill, la rara habilitat que tenia per fer perdre els nervis als mestres, el fet que havia anat acumulant petites faltes durant molt temps i que aquesta havia estat la gota que havia fet vessar el got. Li va comunicar que la tutora considerava que el càstig més adequat era la privació de quelcom que sabia que feia molta il·lusió a en Robert. D'aquesta manera, en observar les conseqüències dels seus actes, esperava que es portaria millor.

Amb aquesta actuació, en Quim era respectuós amb el que s'havia parlat el dia anterior, a la reunió de cicle, on la mestra va exposar el tema, va explicar la decisió que havia pres i va comunicar que ella no es veia amb cor d'acompanyar els alumnes a colònies si hi anava en Robert. Arran d'aquesta intervenció, cap dels companys va dir res, llevat de la Mariona que ho va cloure amb un breu "Mira que bé. Si no hi és, estarem més tranquils".

Davant d'aquesta situació, en Lluís va manifestar que si bé entenia que en Robert s'havia portat malament, que se l'havia de sancionar d'alguna manera i que havia de disculpar-se, tant davant la professora com, si es creia convenient, en el si del grup, entenia que la privació de les colònies no era un càstig proporcionat amb la falta comesa i, allò més important, no aportava cap solució ni cap acció encaminada a la millora. Per altra banda, des de l'òptica de la persona, sabia que al seu fill estava molt engrescat i pensava que privar-lo d'anar-hi encara podia ésser contraproductiu perquè li faria que perdre la il·lusió i el portaria a desenvolupar una mena de rebuig a la institució: entenia que tant

els pares com els mestres tenen un objectiu prioritari que els uneix: vetllar perquè els nois i noies anessin a gust a l'escola.

En Lluís va concloure que allò fonamental era estimular el seu fill perquè s'autocontrolés i es fes responsable dels seus actes. A casa ho intentaven i pensava que a l'escola s'havien de buscar alternatives de premi-càstig que fossin coherents amb l'objectiu educatiu plantejat i no pas únicament coercitives. Entenia que la prohibició era negativa; no plantejava reptes de millora. En aquesta línia, va suggerir que una possibilitat consistia a tractar el comportament deficient del seu fill a l'hora de tutoria, la reflexió sobre la necessitat de controlar el comportament per tal de respectar els altres, etc. Posteriorment, en una trobada amb la tutora i els pares s'havia de plantejar a en Robert la possibilitat de ser responsable dels seus actes durant les colònies, amb un clar advertiment que en cas de portar-se malament, els tutors avisarien el pare al telèfon mòbil i ell es comprometia a recollir-lo a la casa de colònies en un termini de tres hores, atès que el treball que feia li permetia una certa llibertat de maniobra per atendre imprevistos.

Després d'aquesta trobada, en Quim va mirar de fer-s'ho venir bé per parlar amb la Lluïsa, la tutora d'en Robert. Van parlar del cas, li va explicar l'entrevista mantinguda amb en Lluís, els seus arguments i la proposta que li havia fet. Quan encara no havia acabat de parlar, la Lluïsa el va interrompre :

LLUÏSA: De cap de les maneres. Fins aquí podíem arribar. Que s'han cregut aquesta gent. Val més que, en comptes de venir a dir-nos el que hem de fer, tinguin cura d'educar el seu fill.

QUIM: Sí, el pare ja ho sap que és un alumne difícil i que a vegades fa perdre la paciència; tanmateix, no em va semblar que vingués a defensar a ultrança el seu fill sinó, més aviat, a buscar una solució. Ell n'aporta una, que potser s'hauria de matisar, i es mostra disposat a complir la seva part de compromís.

LLUÏSA: Sí home, ara seran els pares els qui decidiran que hem de fer i que no hem de fer. La decisió que vaig prendre és l'adequada i no cal parlar-ne més. Per altra banda, ha sigut exemplar perquè n'hi havia dos o tres que també empipaven força i, ara, quan els amenaço de no anar a colònies, callen immediatament.

QUIM: Ja sé que hi ha alguns passos donats que ara no es poden tirar enrera de qualsevol manera. Ara bé, també has de reconèixer que vas prendre la decisió a cop calent, sense consultar-ho amb ningú altre i que, si la cosa anés a majors, no et podríem donar suport perquè aquesta decisió suposa la

privació d'escolaritat d'un alumne durant uns dies i aquesta no és una atribució del tutor ...

LLUÏSA: Mira Quim, no en vull parlar més d'aquest tema. Tinc molta altra feina per fer i no vull perdre ni cinc minuts més en aquest tema. Jo no tinc cap ganes d'aguantar les malifetes d'en Robert a les colònies i, per tant, val més que es quedi a casa. Ja saps que, a mi, maldita la gràcia que em fa anar de colònies; ho faig perquè és un costum del centre però no hi tinc cap obligació. És a dir que, si hi va en Robert, jo em quedo i ja t'ho faràs per buscar algú que els acompanyi.

Davant del caire que pren la conversa, en Quim opta per prendre's un temps per pensar. Durant aquest espai de temps, ben segur que en Quim considerarà múltiples qüestions que fonamentaran el pas a l'acció. Us convido a tractar-les.

El/la director/a davant del conflicte

Guió per a l'explotació de l'activitat

- a) Què pot fer en Quim davant d'aquest conflicte?

- b) Què el motiva a actuar de cadascuna de les manera que acabeu de citar?

Concepcions en relació al conflicte

- c) Hi ha possibilitats de resoldre el conflicte des d'una perspectiva de negociació, és a dir, mirant de construir una solució que sigui favorable per ambdues parts i que, en definitiva, redundi en la construcció de cultura de centre?

- d) Qui creieu que ha de construir la solució? Quin paper hi té en Quim?

- e) Quines qüestions cal tenir en compte per mirar de trobar una “solució positiva”?

- f) Quins riscos s'han de mirar d'evitar per tal de no caure a la “bola de neu” del conflicte?.

- g) Com cal actuar quan una de les parts està disposada a negociar i, l'altra, en canvi, es mostra disposada a la confrontació.

Altres aportacions/idees que us ha suggerit el comentari del conflicte.

En Lluís Falgàs i les colònies del seu fill.

Anàlisi de l'Actitud del Directiu davant del conflicte.

	CONFRONTACIÓ	EVITACIÓ	NEGOCIACIÓ
Concepció Com veu el conflicte?			
Intervenció Qué fa?			
Por qué actua així?			
Repercussio ns/Efectes per al director			
Repercusion s/Efectes per al centre			